

HOTĂRÂRE nr. 878 din 28 iulie 2005 privind accesul publicului la informația privind mediul

Pe data de 22 noiembrie 2005 a intrat în vigoare **HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul** (publicată în MO nr. 760/22.08.2005), act normativ care abrogă HG 1115/2002 privind accesul liber la informația privind mediul.

ART. 1

(1) Prezenta hotărâre asigură dreptul de acces la informația privind mediul deținută de sau pentru autoritățile publice și stabilește condițiile, termenii de bază și modalitățile de exercitare a acestui drept.

Ce este informația privind mediul?

Definițiile joacă un rol important în interpretarea și implementarea oricărui act normativ.

Informația de mediu poate fi prezentată sub orice formă, aceasta însemnând formă scrisă, vizuală, audio sau electronică. De aceea documente scrise pe hârtie, fotografiile, ilustrații, înregistrări audio – video, documente realizate cu ajutorul computerului în formate electronice, sunt exemple de forme pe care le poate lua informația. Orice altă formă materială nemenționată existentă în prezent sau care va apărea în viitor intră de asemenea în această definiție.

ART. 2:

Pentru aplicarea prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos semnifică după cum urmează:

1. informația privind mediul - orice informație scrisă, vizuală, audio, electronică sau sub orice formă materială despre:

a) starea elementelor de mediu, cum ar fi aerul și atmosfera, apa, solul, suprafața terestră, peisajul și ariile naturale, inclusiv zonele umede, marine și costiere, diversitatea biologică și componentele sale, inclusiv organismele modificate genetic precum și interacțiunea dintre aceste elemente;

Elementele de mediu trebuie înțelese conform definițiilor existente în legislația națională

Exemple de informații privind starea elementelor de mediu:

- calitatea aerului
- starea apelor de suprafață
- starea apei freatică dintr-o zonă;
- starea contaminării solului;

- starea ecosistemului marin
- situația speciilor marine periclitare
- starea ariilor naturale protejate, etc.

b) factorii, cum sunt substanțele, energia, zgomotul, radiațiile sau deșeurile, inclusiv deșeurile radioactive, emisiile, deversările și alte evacuări în mediu, ce afectează sau pot afecta elementele de mediu prevăzute la lit. a);

ex:

- situația emisiilor de gaze cu efect de seră
- cantitatea emisiilor de poluanți în aer proveniți de la o unitate industrială (sau per ansamblu unei zone);
- nivelul poluării fonice;
- cantitatea de deșeuri și natura lor;
- emanații de radiații și substanțe radioactive; etc

c) măsurile, inclusiv măsurile administrative, cum sunt politicile, legislația, planurile, programele, convențiile încheiate între autoritățile publice și persoanele fizice și/ sau juridice privind obiectivele de mediu, activitățile care afectează sau pot afecta elementele și factorii prevăzuți la lit. a) și b), precum și măsurile sau activitățile destinate să protejeze elementele prevăzute la lit.a);

exemple:

- Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului; Planul Regional de Acțiune pentru Protecția Mediului, Planul Local de Acțiune pentru protecția Mediului,
- planuri de amenajare a teritoriului;
- planuri de construcție a șoselelor;
- program de reconstrucție a unei zone și planurile aferente acestuia;

d) rapoartele referitoare la implementarea legislației privind protecția mediului;

exemple:

- Raportul EPER (Raportul European al Emisiilor Poluante)
- Rapoarte privind generarea și gestionarea deșeurilor
- Rapoarte privind stadiul implementării legislației în România

e) analizele cost-beneficiu sau alte analize și prognoze economice folosite în cadrul măsurilor și activităților prevăzute la lit. c);

ex:

- Costul /eficiența unui program de reconstrucție a unei zone afectate de inundații
- Costul /eficiența unui sistem de management al deșeurilor, numărul populației deservită, etc.

f) starea sănătății și siguranței umane, inclusiv contaminarea, ori de câte ori este relevantă, a lanțului trofic, condițiile de viață umană, zonele culturale și construcțiile, în măsura în care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor de mediu prevăzute la lit. a) sau, prin intermediul acestor elemente, de factorii, măsurile și activitățile prevăzute la lit. b) și c).

exemple:

- starea de confort și de sănătate a populației în raport cu starea de calitate a mediului, în zonele locuite
- situația spațiilor verzi și a zonelor de agrement,
- amplasarea punctelor de poluare fixe,
- situri de importanță comunitară, zone de protecție specială

Ce nu este informația privind mediul?

Nu se consideră informații privind mediul acele date referitoare *la activități care nu produc efecte asupra mediului*.

Informațiile privind mediul se opresc la ultima cauză a unui factor care influențează unul dintre elementele de mediu.

Exemplu: datele referitoare la construcția unei fabrici, amplasarea și efectele funcționării ei, **sunt** informații de mediu, în schimb organizarea și managementul firmei **nu pot fi considerate** informații legate de mediu.

Accesul, la cerere, la informația privind mediul

ART. 3

(1) Solicitarea și furnizarea informației privind mediul se fac în conformitate cu prevederile Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, ratificată prin Legea nr. 86/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 22 mai 2000.

Solicitarea și furnizarea informației privind mediul se fac în conformitate cu prevederile Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, ratificată prin Legea nr. 86/2000

Convenția de la Aarhus conține o serie de principii importante:

- dreptul fiecăruia de a avea acces la informația de mediu deținută de autoritățile publice (accesul la informația de mediu). Aceasta poate include informații de mediu, dar și politice și măsuri întreprinse de autorități, informații referitoare la sănătatea și siguranța publică, în măsura în care acestea pot fi afectate de starea mediului. Cetățenii au dreptul să primească informațiile în timp de o lună de la formularea solicitării, fără a fi nevoiți să-și motiveze cererea. În plus, potrivit Convenției, autoritățile publice au obligația să disemineze informația de mediu pe care o dețin;
- dreptul de a participa la luarea deciziilor încă din stadiul incipient al dezbaterilor. Autoritățile publice trebuie să permită cetățenilor și

organizațiilor de mediu să-și exprime opinia cu privire la proiectele care afectează mediul sau la planurile și programele referitoare la mediu; autoritățile publice vor ține seama de aceste comentarii în procesul luării deciziilor și vor furniza informații asupra deciziei finale (participarea publicului la luarea deciziilor în probleme de mediu);

- dreptul de a contesta în justiție deciziile publice care au fost luate fără respectarea drepturilor menționate mai sus sau fără respectarea legilor cu privire la mediu în general (accesul în justiție)

(2) Primirea cererilor de informații privind mediul și furnizarea răspunsurilor se realizează de către compartimentele specializate de informare și relații publice organizate în cadrul autorităților publice.

Autoritățile publice trebuie să înființeze în cadrul instituției un compartiment specializat de informare și relații publice. În cadrul acestor compartimente se realizează în condițiile legii prin intermediul persoanelor responsabile primirea cererilor și furnizarea răspunsurilor privind informațiile de mediu.

(3) Autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia, informația privind mediul deținută de sau pentru ele, fără justificarea scopului în care aceasta informație a fost cerută.

Autoritățile publice au obligația de a face publice informațiile de mediu deținute. Orice persoană care solicită anumite informații privind mediul are dreptul să le primească. Exercițarea acestui drept trebuie să se facă fără a se ține cont de domiciliu, naționalitate, cetățenie și fără a se cere persoanei să demonstreze că are vreun interes mediat sau specific, în a afla respectiva informație.

exemplu:

O persoană care vrea să-și construiască o casă în vecinătatea unei fabrici are dreptul să știe care este nivelul de poluare produsă de acea fabrică.

ART. 4

(1) Informația privind mediul se pune la dispoziția solicitantului, ținând cont de termenul specificat de acesta, cât mai repede posibil sau cel mai târziu în termen de o lună de la data primirii cererii de către autoritatea publică.

(2) În cazul în care volumul și complexitatea informației solicitate sunt atât de mari încât termenul de o lună prevăzut la alin. (1) nu poate fi respectat, informația privind mediul se pune la dispoziția solicitantului în termen de două luni de la data primirii cererii de către autoritatea publică. În astfel de cazuri

solicitantul este informat, cât mai curând posibil și cel mai târziu înaintea expirării termenului de o lună, despre prelungirea termenului de răspuns și motivele care stau la baza acestei prelungiri.

Cererile de informații trebuie tratate rapid și corect în termenele limită stabilite de lege.

Termenele limită prevăzute de lege:

- ◆ ***Cât mai repede posibil;***
- ◆ ***Cel mai târziu în termen de o lună;***
- ◆ ***In maxim două luni, doar dacă acest timp este justificat de complexitatea și volumul mare de informații***

În principiu, personalul din cadrul autorității publice, în momentul în care primește spre rezolvare o cerere, trebuie să estimeze timpul necesar soluționării acesteia. Dacă timpul estimat depășește termenul de o lună conform prevederilor legislative, solicitantul trebuie informat cât mai curând posibil dar nu mai târziu de o lună, despre această prelungire, specificându-se și motivele ce au determinat prelungirea. Prolungirea termenului de răspuns se poate face până la maximum două luni de la primirea cererii de către autoritatea publică.

Accesul la informația solicitată trebuie să fie efectiv și complet. Informația trebuie dată ca atare și nu făcut un sumar pe baza ei.

ART. 5

(1) În cazul în care cererea este generală, neclară sau nu permite identificarea informației solicitate, autoritatea publică cere solicitantului, cât mai curând posibil și cel mai târziu în termenul prevăzut la art. 4 alin. (1), să specifice ce solicită. În acest sens autoritatea publică ajută solicitantul și prin furnizarea de informații cu privire la utilizarea registrelor publice prevăzute în art. 7 alin. (2) lit. c).

(2) Autoritatea publică poate refuza cererea de informații, în baza prevederilor art. 11 alin. (1) lit. c), dacă solicitantul nu a specificat ceea ce cere, conform prevederilor alin. (1), în termen de două luni de la data transmiterii de către autoritatea publică a indicațiilor de specificare.

În cazul în care cererea este formulată prea general, este neclară sau nu permite identificarea informației solicitate, autoritatea publică cere solicitantului, cât mai curând posibil și cel mai târziu în termen de o lună, să specifice ce anume solicită.

Solicitanții informațiilor de mediu trebuie ajutați și sfătuiți, având în vedere că aceștia nu știu întotdeauna ce anume informație caută. Autoritatea publică trebuie să dea solicitanților indicații de specificare și să fie îndrumați către consultarea registrelor publice.

Dacă solicitantul nu răspunde în termen de două luni cererii de specificare trimisă, autoritatea publică poate refuza cererea de informații

ART. 6

(1) În cazul în care solicitantul cere autorității publice punerea la dispoziție a informației privind mediul într-o anumită formă sau într-un anumit format, inclusiv sub formă de copii, autoritatea publică pune la dispoziție informația în forma sau în formatul cerut, cu excepția cazului în care:

a) este deja pusă la dispoziția publicului, conform art. 20-25, într-o altă formă sau într-un alt format ușor accesibil solicitantului;

b) este convenabil pentru autoritatea publică să o pună la dispoziția publicului într-o altă formă sau într-un alt format, caz în care motivează furnizarea informației în forma sau în formatul disponibil.

(2) În acest scop autoritățile publice sunt obligate să păstreze informația privind mediul deținută de ele sau pentru ele, în forme sau în formate care sunt ușor reproductibile și accesibile prin folosirea telecomunicațiilor computerizate sau a altor mijloace electronice.

Autoritățile publice trebuie să păstreze informația privind mediul deținută în forme sau formate care sunt ușor reproductibile și accesibile prin folosirea telecomunicațiilor computerizate sau a altor mijloace electronice.

Punerea la dispoziție a informației privind mediul se face în forma cerută de solicitant, cu excepția cazului în care:

- este deja pusă la dispoziția publicului, într-o altă formă sau format ușor accesibil solicitantului sau,
- este mai convenabil pentru autoritatea publică să o pună la dispoziția publicului într-o altă formă sau format, caz în care trebuie să se motiveze furnizarea informației în forma sau formatul disponibil.

(3) Respingerea cererii de furnizare a informației privind mediul, în totalitate sau în parte, în forma sau în formatul solicitat, se motivează și se comunică solicitantului în termenul prevăzut la art. 4

Motivul refuzului unei informații trebuie explicat detaliat solicitantului, într-o notă scrisă amănunțită în termen de o lună de la primirea cererii.

Autorității publice îi revine responsabilitatea de a demonstra, în fiecare etapă, că informația privind mediul pe care nu vrea să o facă publică intră sub incidența regimului limitat al excepțiilor, așa cum este prevăzut prin lege.

ART. 7

(1) Pentru a facilita accesul oricărei persoane la informația privind mediul, autoritățile publice sunt obligate să asigure:

a) îndrumarea publicului, prin reprezentanții proprii din compartimentele specializate de informare și relații publice, în exercitarea dreptului de acces la informația privind mediul;

b) accesul publicului la listele cu autorități publice.

Pentru facilitarea accesului la informația privind mediul, autoritățile de mediu sunt obligate:

- să poată asigura prin intermediul compartimentelor specializate de informare și relații publice îndrumarea publicului și accesul acestora la listele cu autorități publice. Astfel autoritățile publice trebuie să desemneze (în cadrul compartimentelor specializate de informare și relații publice) persoane responsabile cu furnizarea informațiilor, să aibă asigurat și dotat un spațiu pentru examinarea informațiilor solicitate și să pună la dispoziția publicului registrele sau listele conținând informația privind mediul deținută de acestea, sau
- să înființeze puncte de informare unde se găsesc indicații precise asupra locului în care poate fi găsită informația de mediu deținută de autoritățile publice.

exemplu:

Dacă informația cerută este deja disponibilă, de exemplu, pe un site de Internet, într-un buletin informativ sau într-un raport anual, trebuie să i se indice solicitantului unde anume se găsește. Dacă informația nu este deținută, acesta trebuie îndrumat către instituția care o deține.

Excepții

Conform principiului transparenței, informațiile de mediu deținute de o autoritate publică sunt accesibile publicului cu anumite excepții.

ART. 11

(1) Autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informații privind mediul, în cazul în care:

a) informația solicitată nu este deținută de sau pentru autoritatea publică la care a fost înaintată cererea.

În acest caz, dacă autoritatea publică are cunoștință ca informația este deținută de sau pentru o altă autoritate publică, transmite cererea acelei autorități cât mai repede posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la data primirii solicitării, și informează solicitantul despre aceasta ori informează solicitantul despre autoritatea publică la care consideră că este posibil să fie depusă cererea de informații;

b) cererea este în mod evident nerezolvabilă;

c) cererea este formulată într-o manieră prea generală, luând în considerare dispozițiile art. 5;

d) cererea privește materiale în curs de completare sau documente ori date nefinalizate;

În acest caz autoritatea publică este obligată să comunice solicitantului denumirea autorității care realizează materialul și data estimativă a finalizării acestuia.

e) cererea privește sistemul de comunicații interne, luând în considerare satisfacerea interesului public prin furnizarea informațiilor.

(2) În cazul în care o cerere pentru solicitarea de informații privind mediul este refuzată pe motivul că privește un material în curs de realizare,

autoritatea publică este obligată să comunice solicitantului denumirea autorității care realizează materialul și data estimativă a finalizării acestuia.

ART. 12

(1) Autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informații privind mediul, în cazul în care divulgarea informațiilor afectează:

a) confidențialitatea procedurilor autoritarilor publice, atunci când aceasta este prevăzută de legislația în vigoare;

b) relațiile internaționale, securitatea publică sau apărarea națională;

c) cursul justiției, posibilitatea oricărei persoane de a fi subiectul unui proces corect sau posibilitatea unei autorități publice de a conduce o anchetă penală ori disciplinară;

d) confidențialitatea informațiilor comerciale sau industriale, atunci când aceasta este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare privind protejarea unui interes economic legitim, inclusiv interesul public în păstrarea confidențialității statistice și a secretului taxelor;

e) drepturile de proprietate intelectuală;

f) confidențialitatea datelor personale și/sau a dosarelor privind o persoană fizică, în cazul în care acea persoană nu a consimțit la divulgarea către public a informațiilor, atunci când confidențialitatea este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare;

g) interesele sau protecția oricărei persoane care a oferit voluntar informațiile cerute, fără ca acea parte să aibă obligația legală sau să fie posibil a fi obligată legal să furnizeze informațiile, cu excepția cazului în care acea persoană a consimțit la divulgarea informației respective;

h) protecția mediului la care se refera astfel de informații cum ar fi localizarea speciilor rare.

(2) Motivele de refuz prevăzute la alin. (1) și la art. 11 alin. (1) se interpretează în sens restrictiv, luându-se în considerare, pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informațiilor.

(3) Pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgare este analizată în comparație cu interesul satisfăcut prin păstrarea confidențialității.

(4) Autoritățile publice nu pot refuza o cerere de informații care se referă la emisiile în mediu, invocând motivele prevăzute la alin. (1) lit. a), d), f), g) și h).

Accesul la justiție

Solicitantul care se consideră lezat într-un drept al său prevăzut de această hotărâre poate depune o cerere la instanța de contencios administrativ competentă, soluționarea cererii făcându-se în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004. Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au admis acțiunile formulate potrivit legii nr. 554/2004 constituie titluri executorii împotriva autorităților publice care dețin informația privind mediul.

ART. 16

(1) Orice solicitant care consideră că cererea sa pentru furnizarea unor informații privind mediul a fost respinsă nejustificat, parțial sau în totalitate, a fost ignorată ori rezolvată cu un răspuns necorespunzător din partea unei autorități publice sau că nu au fost respectate prevederile art. 3-8, art. 11-15 și ale art. 29-31, se poate adresa cu plângere prealabilă conducătorului respectivei autorități publice, solicitând reconsiderarea actelor sau omisiunilor.

(2) Plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) se soluționează potrivit dispozițiilor art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004.

(3) Procedura administrativă prealabilă prevăzută la alin. (1) este scutită de taxe.

ART. 17

(1) Solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor art. 16 alin. (1), se consideră lezat într-un drept al sau prevăzut de prezenta hotărâre sau care nu a primit răspuns la plângerea sa prealabilă în termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanța de contencios administrativ competentă, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice în cauză.

(2) Soluționarea cererii se face în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 554/2004.

ART. 18

Potrivit Legii nr. 554/2004, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și terța persoană vătămată într-un drept al sau ori într-un interes legitim ca urmare a furnizării de informații privind mediul.

ART. 19

(1) Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au admis acțiunile formulate potrivit dispozițiilor Legii nr. 554/2004 constituie titluri executorii împotriva autorității publice care deține informația privind mediul.

(2) Hotărârile instanțelor de judecată se redactează în scris și se motivează în fapt și în drept.